

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrunden for lovforslaget

Baggrunden for lovforslaget er primært at muliggøre en mere sikker styring af udgiftsudviklingen ved åben uddannelse. Det søges sikret ved adgang til fastsættelse af tilskudsrammer for konkrete uddannelsesaktiviteter ved de enkelte institutioner, hvor der er særlig stor usikkerhed med hensyn til udgiftsudviklingen, herunder risiko for en utilsigtet vækst, eller i særlige tilfælde, hvor der ekstraordinært er behov for at nedbringe tilskudsforbruget.

Ifølge bemærkningerne til lov nr. 508 af 30. juni 1993 om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. Folketingstidende 1992-93, spalte 4574, 5486, 11042, 12001, Tillæg A, spalte 6283, Tillæg B, spalte 1857 og 2211, og Tillæg C, spalte 1749, er hovedformålet at tilgodese det voksende behov for erhvervsrettet efter- og videreuddannelse hos voksne på arbejdsmarkedet. Det skal sikres, at der kan videreudvikles et fleksibelt og markedsbaseret udbud af erhvervsrettet uddannelse for voksne i erhverv. Systemet er baseret på, at der kræves deltagerbetaling, og at der ikke ydes statens uddannelsesstøtte under åben uddannelse. Loven giver uddannelsesinstitutionerne stor frihed til at tilrettelægge åben uddannelse og styre udbuddet heraf.

Ved enkelte uddannelsesaktiviteter har der vist sig betydelige problemer i forhold til at styre udgiftsudviklingen under lov om åben uddannelse. Tilskud til åben uddannelse gives som finanslovbundne tilskud, hvilket betyder, at uddannelsesaktiviteter udløser tilskud efter takster fastsat på finansloven. Der er ingen absolut overgrænse for aktiviteten og tilskuddets størrelse, og dette har givet problemer på områder, hvor budgetusikkerheden er stor, hvilket konkret vil sige korte kurser efter lovens § 2, stk. 1, nr. 4, (for hvilke reglerne om tilrettelæggelse, udbud, indhold m.v. er særligt fleksible), og enkelte nye uddannelser med stort efterspørgselspres, især pc-brugeruddannelsen, hvor der har været tale om et aktivitetsniveau i indkø-

ringsfasen, der ligger væsentligt ud over de aktuelle finansieringsmæssige muligheder. Lovforslaget indeholder derfor en bestemmelse, der giver mulighed for supplerende styring via forud fastlagte bevillingsrammer på områder med særlig stor usikkerhed med hensyn til udgiftsudviklingen eller ekstraordinært efterspørgselspres. Sådanne rammer, der primært vil omfatte vækstområder, vil også i højere grad sikre uddannelsesinstitutionernes planlægningshorisont, både fordi man herved kan undgå takstnedsættelser for de pågældende aktiviteter (ved aktstykke) i finansåret, og fordi en ramme kan være med til at udjævne aktiviteten over en flerårig periode. Hjemlen vil ikke blive brugt til at regulere udgiftsudviklingen ved flerårige uddannelser, bortset evt. fra indkørfasen ved etablering af nye uddannelser. Det vil fortsat være således, at der tilsigter frit udbud uden tilskudsrammer ved hovedparten af uddannelser under åben uddannelse. Reguleringer af taksterne på finansloven og heraf afledte reguleringer af deltagerbetalingen vil derfor fortsat være den primære mulighed for at begrænse en utilsigtet udgiftsudvikling. Lovhjemlen til at fastlægge tilskudsrammer skal gøre det muligt at undgå at foretage takstændringer i løbet af finansåret som følge af uventet høj aktivitet.

For at sikre kvaliteten af korte kurser, der er tilrettelagt som fjernundervisning, indeholder lovforslaget en bestemmelse, der fjerner den generelle adgang til at udbyde sådanne fjernundervisningsforløb, men samtidig giver undervisningsministeren hjemmel til at tillade sådanne forløb, hvis kvaliteten er sikret.

Herudover indeholder lovforslaget bestemmelser, der skal give mulighed for, at visse efteruddannelsesaktiviteter for enkelte faggrupper, der i dag afvikles efter midlertidige regler, kan sikres en permanent ordning under lov om åben uddannelse.

Hørte myndigheder

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen for Folketinget sendt til høring hos berørte myndigheder, organisationer m.fl.